
Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

Nyitltér sora 40 fill.
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés-
nél árengedmény

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —

Felölös szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
szombaton reggel.

A F. M. K. E. memoranduma.

(Három közlemény.)

III.

Az emlékirat ez után hiteles adatokban foglalja össze a felvidéki vármegyék háziipari tevékenységét, majd pedig a gazd. és ipari szakiskolák kérdésével foglalkozik behatóan.

A cseh-tót mozgalom egyik leggondozottabb és legveszedelmesebb módszere az, hogy a felvidéki tót anyanyelvű ifjúságot a cseh és morva tanintézetekbe, főleg a gazdasági, ipari és kereskedelmi szakiskolákba csábítja, ott igen kedvező körülmények közt, legtöbbször egészen ingyenesen vagy ösztöndíjak adományozása mellett fölneveli, a maga képe szerint kialakítja kiképezi, hogy azok azután hazatérve, itt a cseh-tót eszméknek terjesztőiként szerepeljenek.

A tót anyanyelvű ifjúságnak idegenbe való csábítása pedig igen könnyű, mert a Felvidéken alig vannak gazdasági és ipari szakiskolák. Másutt az ország színmagyar vidékein, ahol a nemzetiségi veszedelmet még csak hiréből sem ismerik, egymást váltják fel: a tejjgazdasági munkásokat képező iskolák, a kertészeti tanintézetek, a baromfitenyésztő telepek, a kert-

munkásiskolák a gyümölcsfatelepek, a pincemesteri tanfolyamok, a vincellériskolák, selyemfonódák s az ipari szakiskolák egész sorozatai. Csaka Felvidék áll e tekintetben árván, magára hagyatva, állami támogatás nélkül, ahol pedig ezekre az állami intézményekre nemcsak a közművelődés, de a politikai magyar állam életérdekei szempontjából is elsősorban volna szükség.

Egyesületünk a maga szerény eszközeivel megkísérelte már, hogy utjába álljon a felvidéki tót anyanyelvű ifjúságnak a cseh és morva gazdasági és ipari iskolákba való kihurcolásának. Szövetségbe lépett a keresk. felügyelete és ellenőrzése alatt működő „Budapesti Kereskedelmi és Ipari Munkásokat Közvetítő Intézet” vezetésével s immár közel egy évtizede egészen csöndben, minden ellenséges figyelmet elkerülve, évenként mintegy 30-40 elemi és ismétlő iskolát végzett tót anyanyelvű ifjút közvetített a magyar Alföld városaiba megbízható magyar iparosokhoz tanoncoknak, ahol ezek az ifjak nemcsak jó iparosokká képezhetik ki magukat, de magyar levegőben, magyar szellemű nevelésben, magyar érzést is sajátíthatnak el, amelyet többé semmiféle ellenhatás meg nem változtathat. De mi ez a 300-400 ifjunak a megmentése amaz állandó cseh és morva ellenakció mellett, amely egy évtizeden

át a felvidéki tót anyanyelvű ifjúságnak ezreit vitte ki a cseh és morva gazdasági és ipari szakiskolákba!

Ha már nem tudjuk megakadályozni a nagyok, a felnőttek kivándorlását, akadályozzuk meg legalább az ifjúság kivándorlását. Mert a nagyok kivándorlása hozhat esetleg kamatozó tőkét vissza, de az ifjúság, amely külföldi levegőben él, külföldi szokások között nevelkedik föl s a külföld internacionális vagy éppen magyarlenes érzéseivel szaturálva jó vissza szülőhazájába, csak olyan szellemi tőkével térhet vissza, amely a politikai magyar államnak kamatozni sohasem fog. A kormányt azért mély tisztelettel kérjük, hogy emlékiratunkat hazafias figyelmére méltatni s amennyiben kérelmünket a maga részéről is méltányosnak méltóztatnék találni, a kereskedelmi és földművelésügyi miniszterekkel egyetértőleg elhatározni kegyeskednék, hogy a Felvidék városaiban vagy a közigazgatási járások arra alkalmas központjain olyan állami gazdasági, ipari vagy kereskedelmi intézmények létesíttessenek, amelyek a határos külföld hasonló intézményeivel eredményesen fölvehetik a versenyt s a Felvidék tót anyanyelvű ifjúságának egyrészt a haza határain belül megadják az alkalmat, hogy a gyakorlati életre kiképezhesse magát, másrészt

Ünnepi beszéd.

Az ipolysági március 15-iki ünnepén elmondta

Barczán Endre.

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Van minden nemzetnek egy ünnepe, melyen elül a köznapi érdekhare, a munkások megpihennek, az élni akarás tomboló zsvájja egy pillanatra lecsendesül s szent emlékek szárnyán az emberi lélekbe nem indulatok, magasztos érzelmek költöznek s az élet sivár mezején szeretet-virágok feselnek, melyek közt a nemzeti öntudat hevítő lángjai csapnak fel. Mily szomorú, hogy e megindító ünnepek melege néhol napról napra fogy, homályosodik a fény, mely hajdan beragyogta s a lelkesedést unott megszokás váltja fel. Pedig nem jól van így, — mert amely nemzet fiait tette nem hevíti, munkára nem ösztönzi, benső tartalommal nem látja el többé saját történetének egy-egy tündöklő mozzanata, vagy amely úgy hiszi, hogy multjában világító fáklyát nem talál: az tengődő lét után diestelen haláláról állít ki gyászlevelet.

Borongós hangot ütöttem meg? Ugy érzem, van valami a levegőben, amihez jobban illik e hang, mint az örömmámor gondatlan tobzódása.

Nemzeti nagy ünnepünk estéjén vagyunk s én úgy hiszem, ez est komoly elmélkedésre inkább hív ma, mint bármikor, önmagunkba szállást jobban követel, mint annyi más néptől a maga jelene.

Mi a március 15. lényege? Nem az ifjúság heves vérének tüze szökkenése, nem a 12 pont hangos hirdetése, nem kínos küzdelmek szép befejezése; hanem az ember szabad lelkének diadala hosszú századok szellemi porkolábjain. Az ideálok, az önzetlenség, a szeretet napja, az egyetemes népakarat megnyilatkozása, melytől száműzve vannak a politika kétes görbe utjai; s mely elsímitója a faji, vallási ellentéteknek. A nemzeti egység nagy gondolatának megvalósítója, az igaz testvériség soká tervelt templomának örök alapvetése, „fényes napnak ragyogása rózsafelhős égből.”

Nem alkalmoszerű-e, ha nehéz idöket élünk, fellebbentünk a multat fedő fátyolt s ha a valóság a közelből durvának mutatja a régi esetvonásokat, legalább elmerengünk rajtuk s keresünk a ma képeinek jellemző színárnyalait.

A XIX. század II. fele egész Európában, de nálunk főleg a munka kora, a teremő alkotások százada volt. Középkori rabbillincsek törmelékei közt ujonnan felépíteni az újkor államát, társadalmi korlátok szuette fájából a jogegyenlőség alapján alkotni demokrata világot, a felekezeti féltékenység sánda szemérlől levenni a világosságot elfedő hályogot; miveletlen földeket termésre szoritani, az ügyetlen és lassu emberi kézből kivett munkáeszközöket zakatoló gépszörnyetegekre bízni; a csak ösztöneitől hajtott tömegbe beoltani a tudás és művelődés éghetetlen vágyát: félszázestendő megbecsülhetetlen műve.

S most midőn azt hittük: minden együtt van már a nagy munkához, midőn gögösen

hívtuk fel a nagy világ figyelmét az újraelő keleti kulturállamra: megingott lábunk alatt a talaj s szegényes lakóházunk is omladozni készül. Szomorú a magyar állam mai képe, tisztelt ünneplő közönség! Az új Magyarország jó 60 esztendeje még mindig nagyon kevés idő volt közművelődésünk kifejtésére, még mindig nem képez nálunk közszükségletet a tudás, a tanulni vágyás s az érebányászó keserves küzdelmével ér fel annak a kiesi csapatnak lankadatlan lelkes buzgósága, mely a nép körébe szinte annak akarata ellenére akarja bevinni az emberi méltóságnak egyedül megfelelő szellemi táplálékot. Nem esoda, ha a míveltségbeli óriási hézagok párosulva még régi avatag családi hagyományok elszigetelésével éles ellentéteket teremtenek a társadalmi osztályok között s az összetartást lehetetlenné teszik.

Közgazdasági viszonyaink fokozatos rosszabbodása, a nagy vagyonnak kevés kézbe tömörülése, az östermelő foglalkozások tulengése s gyakran improduktivitása, nagy iparágak kifejlődésének, a gyáripari életnek a tőke helytelen kezelése miatt való megakadályozása, munkáviszonyaink tartatatlan rosszasága létrehozta az érdekelentéteket a közgazdasági életben. Nincs egységes cél, mely egy táborba tudja tömöríteni: östermeléssel és iparral foglalkozó népünket, sőt még a gyűlölet elosztására is képtelenek vagyunk.

A XIX. század nemzeti áramlata megteremtette nálunk is a nemzetiségi kérdést. Akik testvéri lélekkel éreztek velünk régi nagy küzdelmeink idején s büszkén adtak

megakadályozzák az ellenséges külföldre való kiözönlését és ellenséges levegőben, ellenséges érzésben való kialakulását.

Önkéntes ápolónői tanfolyam.

(Felhívás Hontvármegye hölgyeihez.)

A Magyar Szentkorona Országainak Vörös Kereszt Egyesülete felhívást intézett a vármegyék vörös kereszt egyesületeihez, melyben arra kéri őket, hogy hassanak oda, hogy a magyar honleányok, más országok példájára, vegyenek részt a köz-kórházakban rendezendő önkéntes ápolónői tanfolyamokon, tanulják meg az ápolást, s ha háboru ütne ki, — melynek réme állandóan kísért, — s míg férjeik és fitestvéreik a hareba indulnak, ők a vörös kereszt jelvényével azonnal szolgálatba készen álljanak, hogy a haretérről vissza érkező sebesülteket s egyéb nagyszámu súlyos beteget, állomásról-állomásra kellő ellátásban, és a megjelölt kórházba érkezve, azonnal a szükséges ápolásban részesítsék. Ez ma már így van Francia és Németországban is. — A háboruba induló férfiak mögött az egész német birodalomban rögtön felvonul a nők önkéntes segítő és ápoló sege, úgy hogy a német katona bármikor számíthat rá, hogy ha sorsa úgy hozza magával, hogy a háboruból sebesülve, vagy betegen szállítják vissza, nem lesz hiányában sem a kellő kezelésnek, sem az ápolásnak.

Amit más állam leányai meg tudnak tenni, hogy ne tudnak meg tenni ami magyar lelkes honlányaink, s ha más nemzetek leányai ambicionálják azt, hogy a haretéren sebet kapott vagy megbetegedett harcos fájdalmait az ő honleányi kezük enyhítse, hogy ne ambicionálna azt a minden szépért és jóért, de főképp hazájáért minden időben lelkesülő, áldozatkész magyar honleány.

Tehát azzal a kéréssel fordulok Hontvármegye hölgyeihez, hogy kövessék a külföldi nők, s ez időszerint már a magyar nők példáját, s úgy mint a szomszédos Esztergom vármegyében 67 jelentkezőnek nyílt meg a tanfolyam, s eddig már 61 köz-kórházban tartanak hasonló tanfolyamokat, jelentkezzenek levélel e sorok írójánál s vegyenek részt a mi köz-kórházunkban tartandó önkéntes ápolónői tanfolyamon.

A tanfolyam négy hétig tartana, s kezdetét venné a közeli napokban. Volnának délelőtt gyakorlati bemutatások a kisteremben, s a műtő szobában délután elméleti előadások.

A tanfolyam végével a tanulók a tanító orvosok és a Vörös Kereszt Egyesület egyik megbízottja előtt vizsgát tesznek, arról bizonyítványt kapnak és Magyar Vörös Kereszt Egyesületi önkéntes beteg ápolónői címet nyernek. — Megkapják továbbá a vörös kereszt jelvényt viselő karszallagot, és az ajánlati lapot, melyen fel van tüntetve azon kórház, melybe háboru esetén mindegyikük befog hivatni, és a szolgálat, melyet ott teljesíteni hivatva lesz. — Ezen jelvények átadása és az önkéntes ápolónők felavatása a tanfolyamot rendező vörös kereszt fiók egyesület, illetve választmány ünnepélyes ülésén történik, melyre a nagy közönség is meghívandó lesz. — Itt az elnök előtt a jelöltek fogadalmat tesznek, hogy amennyiben egészségük és családi körülményeik megengedik, a magyar vörös kereszt egyesület felhívására béke idején az évenként megtartandó ellenőrzési szemlén, háboru esetén pedig a lakóhelyükön levő és az ajánlati lapokon már előre feltüntetett kórházban megjelennek és ott, amíg rájuk szükség lesz, díjtalanul hazafiságból beteg ápolói szolgálatot fognak teljesíteni.

Megjegyzem, hogy ezen szolgálat teljesítésén önkéntes, annak teljesítésére még háboru esetén sem lehet kényszeríteni senkit, ennél fogva arra sem lehet kötelezni

senkit, hogy olyan szolgálatot teljesítsen melyre vállalkozni nem akar, vagy pedig lakóhelyén kívül teljesítsen szolgálatot.

Azon reménynek adok kifejezést, hogy ezen szép hazafias és még a családban is hasznos tanfolyamra sokan fognak jelentkezni, s az órák rendjét és beosztását egy általam összehívandó tanácskozáson együttesen fogjuk meghatározni.

Szíves elhatározásukat öt nap alatt kérem, hogy április havában a tanfolyam befejezhető legyen.

Kovács Sebestény Endre dr.

A hétről.

— március 20

A szabadság ünnepe.

A népszabadság első lélekzetvételének s a szabad gondolat első szárnyesapása ünnepeinek 66 ik évfordulóját a régi kegyelettel ülte meg e hó 15-én Ipolyság város közönsége is.

A város lobogódíszit öltött, az összes hivatalokra és a magánházakra kitzítették a nemzeti lobogót. Az iskolák növendékei kokárdákkal feldíszítve rajzoltak az utcán.

A főgimnáziumban előző napon déli 12 órakor volt kis háziünnep. Kovács S. Endre II. oszt. tanuló lelkesen elszavalta a Talpra magyart, Malártsik Lajos tanár pedig szép beszédben elmélkedett az ünnep jelentőségéről.

Nagyszámu és előkelő közönség gyűlt össze a polgári leányiskola nagytermében délelőtt 11 órakor. Elsőnek az intézeti növendékek kara elénekelte a himnusz, melyet a közönség állva hallgatott végig. Alkalmi költeményeket adtak elő Brodnyánszky Edit I. o. Hirschberg Anna II. o., Gálosi Dalma II. o., Szkladányi Mária III. o., tanulók, mindnyájan igen ügyesen. Gágyor Mária szavalattal és Martsán Emma szép zongorajátékkal kísért melodrámaival gazdagították a műsort, melynek két szép karéneke igen hatásos volt. Az ünnepi beszédet Schiller Irma igazgató mondotta. A magyar szabadságeszmék két legfényesebb korát jellemezte és II. Rákóczy Ferenc fe-

honfiakat a magyar haza szolgálatára; akik a Hunyadiakat, Dugovics Tituszokat, Zrínyi Miklósokat, Martinuzziakat, Damjanicsokat nevelték a magyar nemzet büszkeségére addig, míg e nemzetnek elég ereje volt, hogy áldó kezét minden fiára egyaránt kiterjeszse; azoknak utódaiból ádáz ellenségeink váltak gyengeségünk korában részben saját durvaságunk s gögünk folytán. Hazánk minden oldalán támadások érnek, nemzeti becsületünk kockára vetve, államiságunk épsége fenyegetve s mi gyengék, tehetetlenek, ügyetlenek vagyunk a védekezésre, míg a vakmerők megkonditják felettünk a lélekharangot is.

A magyar történet legszebb vonása, a magyar nép komolyságának, higgadtságának legtalálható bizonyítéka, hogy országunkat a legerőszakosabb vallási türelmetlenség korában sem tudták viharba kergetni a felekezeti harcok. A vallásos magyar szívósan ragaszkodott hitéhez szent királyai óta, de rajongásba nem esapott e hit, s a kereszties hadjáratok mozgalmá nem tudott minket felmelegíteni. De midőn a reneszansz erkölestelen, romlott világa megmetyelyezett minden európai népet s a vallás kigunyolójává tett: a magyar buzgó vallásossága akkor fordul még erősebben a hit vigasztalásához. Midőn az ellenreformáció irtó háborut indított nyugaton a felekezetekkel: Erdélyben teljes vallásszabadságot hirdettek négy felekezet számára.

A Boeszkayak, Bethlenek, Rákóczyak akár reformátusok, akár katolikusok, a magyar alkotmány biztosításaért felragadtott fegyvert nem tették le soha addig, míg a vallásfelekezetek egy oltárnál nem futatták

be a katolikus Rákóczy Ferenc érmén látható áldozatot különböző hitvallás és szertartás mellett. S ma megindul a veszedelmes mozgalom, mely felekezetek szerint akarja széttagolni a békés testvériségben élő társadalmat s lenézést, megvetést, gyűlöletet szít. Helyén van, ha a vallásos áhitat melegségével akarjuk a hidegedő szíveket szebb életre kelteni; helyén, ha az egyéniség tultengéséből származó ateisztikus gunyolódást a józan vallásos érzés mélyítésével akarjuk az egyházak visszaverni; de a krisztusi szeretet vallása nemcsak felebaráti szeretetet, hanem még az ellenség megbecsülését is hirdeti. Használjuk fel a vallást arra, amire hivatva van, hogy fejlesszük általa az emberekben a nemest, az erkölesi jót, a szeplőtlen becsületet; ne azt keressük benne, ami elválaszt, hanem ami összefűz s akkor szent buzgalommal fogja imádni istenét a keresztyén, a zsidó, a mohamedán, s az isten házából kilépve midőn imáitól megkönnyebbült vidám lélekkel fog fáradtságos munkájához, munkatársában szerető barátját, a tökéletes boldogság felé törekvő segítőjét fogja látni.

Történetünk végzetszerű szomorú jellemzővonása, hogy a politikai pártküzdelmek véget nem érő sora legbékésebb időben is állandóan felkorbácsolta az államkormányzat vizeit, politikus nemzetté váltunk s okkal vagy ok nélkül kardot fentünk egymás ellen néha csak azért, hogy a hatalomról leszorítsuk a polcon ülőket, vagy viszont fel ne engedjük az oda joggal feltörőket. Kétségkívül sok szép eszme szegődik e küzdelemhez, de sok selejtet is felkavar s ma már a képzelet és valóság által viha-

rossá keverve közéletünket a szenny tengerébe fullasztani kész, melyről naiv polgári becsületünk riadva tántorodik vissza.

Gazdasági helyzetünk ezer okból eredő nyomasztó voltát napról-napra aggodalmasan panaszoja a társadalom, s a javulást keresve vagy az erélytelen lemondáshoz fordul, midőn pl. az új világban keres megélhetést, vagy a jogkiterjesztésben talán fokozott követelésére ellenzést találván zugolódo elégedetlenségével megbénítja a nyugodt életet.

Borus a kép, tisztelt ünneplő közönség, de nem vigasztalan, mert forradalmi korban élünk, csak hogy nem az erőszakosan, részeseben romboló, hanem a esendben mindent átfórmálni akaró forradalom korában, hol az egyetemesség romjain az egyéniség diadalmaskodni kíván.

Az egyetemesség gondolatra ma már hamis; régi eszmék tiszteletreméltó patináját blazirtan kacagja az egyéniség XX. századi lovagja. Ezért kell ünnepelelnünk, ezért kell a multat újból kiásnunk hamvaiból, letisztítani a rátapadt mohát, mert csak sugárzó fénye fogja kiölni közéletünk bacillusait. Meg kell menteni az egyetemességet, trónjára visszahelyezni a közérdeket, messzeüzni az önzést, tüzzel-vassal rombolni mindent, ami az embereket ridegen elválasztja; de acélizmokkal építeni, lankadatlan hévvel erősíteni minden kapcsolatot, mely kart-karba fűz, mely vállat-vállhoz állít s a haladás, a tökéletesedés, a boldogulás áttörhetetlen falanxának utat nyit. Mert ma az egyént látjuk, jóban-rosszban egyaránt. Az egyén keresi a maga természetadta jogát, ha a királyok sok évszázaton át összezácsolt trón-

jedelem s hű vitézei, illetőleg Kossuth Lajos és Petőfi Sándor alakjait festette élénk színekben, poetikus hasonlatokkal csoportosítva az eseményeket a nagy időkön végigvonult két örökéltű dal: a Rákóczy induló és a Kossuth-nóta köré. A közönség feszült érdeklődéssel hallgatta meg a gyönyörű tartalmu, szépen előadott beszédet és lelkes ovációkkal honorálta azt. Utána felesendült a Kossuth Lajos azt üzenté... dallama

Délután 4 órakor az evangélikus templomban Dedinszky Aladár ipolyvece-ipoly-sági evangélikus lelkész tartott alkalmi istentiszteletet, s imaszerű elmélkedései meghatották az egybegyűlt híveket.

Este fél 7 órakor az Iparos Kör vezetőségével lampionok és fakilyány mellett a Kossuth notát énekelve vonult a közönség a piacra, melyen több mint ezerfőnyi közönség gyülemlt össze. A közönség énekelte a himnuszt és a szózatot, Adler Kálmán az Iparos Kör tagja határozosan, hazafias tüzzel szavaltta el a Talpra magyart, Berezán Endre főgimn. igazgató pedig magas szárnyalású beszédet mondott, melynek mély hatása alatt oszlott szét az ünneplő közönség. Olvasóink különös élvezetére a beszédet tárcánkban közöljük.

A város összes középületei, és a magánházak ki voltak világítva.

— **A trónörökös üdvözlése.** Ivánka István vármegyénk főispánja a vármegyénk törvényhatóságának e hó 17-én tartott rendkívüli közgyűlésében tartott elnöki megnyitójában szárnyas szavakkal emlékezett meg Ferenc Ferdinánd kir. hercegről, a királyi trón várományosáról ama nevezetes életforduló alkalmából, hogy a trónörökös most töltötte be ötvenedik életévét. Indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy a trónörökösöt ez alkalomból hódoló feliratban üdvözlí.

— **A selmec-németi vasut elnöke** A selmecbánya-hontnémeti vasut érdekeltsege folyó hó 11-én Horváth Kálmán kir. tanácsos, polgármester elnöklésével, a városháza tanács-termében gyűlést tartott. A gyűlés a Wilczek

Frigyes gróf volt érdekeltsegi elnök lemondásával megüresedett elnöki állásra egyhanguan és nagy lelkesedéssel *Ivánka István* főispánt választotta meg.

— **A főgimnázium köréből.** A kereskedelem-ügyi m. kir. miniszter *Ballenegger* Andor ipoly-sági főgimnáziumi helyettes tanárt a budapesti m. kir. központi mértékügyi intézet személyzeti létszámába segédfelügyelővé nevezte ki. *Ballenegger* Andorban a főgimnázium tanári kara egy rokonszenves és képzet tagját veszíti el.

— **Ipolyság diszpolgárai.** Ipolyság nagyközség képviselőtestülete tudvalevőleg *Zichy* János gróf volt, *Jankovich* Béla dr. jelenlegi kultuszminisztert és *Wilczek* Frigyes gróf dr. volt főispánt ama hervadhatlan érdemeikért, hogy a főgimnázium létesítésével Ipolyság jövő fejlődése számára epokális korszakot nyitottak, de az egész vármegye kulturális igényeit beváltották — *Ipolyság nagyközség diszpolgáiraivá* választotta meg. A napi politikának eme kizárólag érzelmi kérdésbe is való belevegyítése folytán a választás nem lehetett egyhangú és Csermák Ernő dr. képviselőtestületi tag a választás ellen felebbezést nyújtott be. Vármegyénk törvényhatósága e hó 17-én tartott rendkívüli közgyűlésében tárgyalta az ügyet. *Kondor* József bizottsági tag szólalt föl, ki helytelenítette, hogy eme, az Ipolyság és a vármegye háláját és szeretetét pártkülömbőség nélkül kifejező elismerést politikai párttekintetekkel kívánták zavarni. A törvényhatóság *Czompó* Ede másodfőjegyző előadása alapján a felebbezéssel megadott határozatot a felebbezés elutasítása mellett egyhangulag jóváhagyta. Az okfejtés szerint annak elbírálása, hogy valamely község kit tart arra érdemesnek és kit tisztel meg azzal, hogy diszpolgárrá megválasztja, tisztán az illető község au-

tonóm hatás- és jogkörébe tartozik, s amennyiben az erről szóló határozat a törvényes formák és alakítások betartásával, mint a község közönsége tulnyomó többségének bizalmi nyilatkozata nyilvánult meg, úgy annak érdemi elbírálásába a törvényhatósági bizottság bele nem avatkozhatik. Annál kevésbé a jelen esetben, a midőn a képviselőtestület határozatát az 1886. évi XXII. t. c. 56. § a rendelkezésének megfelelően előírt alakítások szoros betartásával teljesen törvényszerűen hozta meg.

— **Az adófelszámolási bizottság tagjai.** Vármegyénk törvényhatósági bizottsága a III. osztályu kereseti adó és bányaadó valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója címén az adókievőbizottságok által megállapított adóösszegek mérve ellen benyújtott felebbezések elbírására hivatott egyenes adó felszámolási bizottságba 1914—1916 évekre az ipoly-sági m. kir. pénzügyigazgatóság területére rendes tagul: *Schreiber* Aladár ipoly-sági esperes plebánost, póttagul *Polgár* Ignác ipoly-sági kereskedőt választotta meg.

— **Az igazságügyi palota.** A belügyi m. kir. miniszter a törvényhatósági bizottságnak a vármegye tulajdonát képező ipoly-sági főszolgabírói laknak az új törvénykezési épület és fogház céljaira a m. kir. kincstár tulajdonába való ingyenes átengedése tárgyában hozott véghatározatát tudvalevőleg jóváhagyta. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága a leiratot e hó 17-én tartott rendkívüli közgyűlésében tárgyalta, és a főszolgabírói lak átengedése tárgyában kötött és egyrészt a vármegye közönsége képviseletében a vármegye alispánja, másrészt a m. kir. kincstár képviseletében az ipoly-sági kir. törvényszék elnöke mint az igazságügyi m. kir.

jait muzeumba rakva a köztársaság lobogója alá toboroz híveket; az egyéniség uralmáról beszél a társadalom reformátora, mikor a középkori rendek osztályuralmát a neveltségessé tével mindennél gyilkosabb törvélrel döfi át s pelengérré huzza a nemesi levéltárakban megsárgult címeres leveleket; az egyén akar uralomra törni, ha a vágyonban, tehetségben kiváló kezéből kiütni próbálja a kormánybotot, hogy a sárba esetet a nép, a tömeg megtisztítva emelje magasra. Vagy nem az egyéniség tör-e be világrobbantó zajjal a nagy politikába, midőn a japán diadallal lobogtatja meg zászlaját a távol ocean partjain? Nem az egyéniség zugatja-e gyilkos fergetegét imént az ozmán birodalom szétrongyolított sátrán? S nem az egyéni erő uralmát fájlalja-e a magyar politikai élet ellenzéke?

De nem kell a politikában megállnunk, hogy az individuális gondolkodás s érzelmenvilág mai megnyilvánulásait keressük.

Régi nagybecsű művészeti irányokat vadul kacag ki az impreszionisták, futuristák féketépett tábora; esendesen szemlélődő, az általános emberi mély érzéseket éneklő költőkön keresztül száguld a fellegeket tulrohanó tajtékzó pegazusra ült versmondók új izlési serege. Hol az egyetemes érvényű műszabályok a mai színpad órai sikerekre épített darabjaiban? Nem szabadosságot hirdetnek-e a feminizmus humoros tulzásai-ban? Az élés jogát hirdetők vészharangot akarnak megkondítani a családi élet természeti törvényei felett; rajongók rozsdamarta bilinesnek jelentik ki az erkölcs tisztelt szabályait. A tudományban az egyén az emberi látást millió mértföldekkel terjesz-

tette ki; ormóttan kövek ákombákomaiból ezer évek óvilági népeit támasztotta fel; betekintett az élő emberi test rejtett bel-sejébe, átvilágított a köveken s az örök jégvilágok kellő közepében lobogóját a föld sarkába tüzte. A tehnikus villamos szikrá-jával emberi beszédre tanította az acéllemezt, megszólaltatta a levegőt, ellopta a madártól a szárnyat, s a véghetetlen légűrben megistenülve kiáltja, hogy csak ő a diadalmas: az egyén!

Van-e, ki kételkedni mer, hogy az egyéniség ez előtörése jogosult? De van-e, ki néha szükségét nem érzi határok közé szorításának? Nem szembe helyezkedés, nem régi vaskalapos intézmények körülbástyázása lesz az óvószó; ha van hibás irány, bünbakkeresés nem fogja a helyes utat megmutatni; hanem csak az önmagunkban való bizalom s minden nehéz küzdelemre kész-ség. Most tekintsünk vissza történetünk lapjaira! Én négy alakot látok ott a XIX. században, kik — a tűnő idő mentől távolabb szemlélteti őket velünk — annál tisztábban s hatalmasabban emelkednek elő s kinálkoznak vezérékül. *Széchenyi* István hozza hangyaszorgalmát s a nemzet jövőjébe vetett nagy hitét, *Kossuth* Lajos lánggal lobogó lelkesedését s izzó szenvedélyét, *Deák* Ferenc a minden körülményben böles mérséklettel gondolkodó biztos logikáját s *Eötvös* József a nyugat miveltségével megvilágított szabad szellemi életet. Boldog nemzet, mely egy században 4 ily tipust teremtett, de boldogtalan, szerencsétlen, mely külön-külön, egyénenként akarja követni őket. A hindu a maga szent három-ságát egy szoborba kifaragva hat karral

állítja maga elé, esináljunk mi e négyből oltárt s a nyolc kéz helyett milliók edzett s munkára kész karjával lássuk el! Tul vagyunk a meggondolatlan ifjuságnak azon a korán, mely nemes, ideális lelkesedéssel tűz ki ábrándos célokat; a magyar nemzetnek végre a megfontolt férfi korába kell eljutnia. Ne izenjük hadat az elérhetetlen ég ellen, midőn ellenségeink a földön vannak s a nagyralátásra gyengék a szemünk! Szálljon le az idealista a levegőből s a magával hozott eszményiséget lelkesedésre váltsa be a nemzet nagy átalakító munkája számára! Össze kell fognia az egész magyar társadalomnak, hogy egymást szeretettel támogatva vezessük ki önmagunkat anyagi bajainkból. Aki csak saját hasznát keresi: önmaga ellen dolgozik, mert csak oly állam polgárai szerezhetik meg boldogulásuk minden feltételét s élvezhetik zavartalanul azok gyümölcsét, mely politikai s erkölcsi nagyságát hangyaként dolgozó minden egyes fia összhangzó munkájából építette fel. Nem választ itt el bennünket a hit, nem különít el a nyelv, nem von korlátot a társadalmi állás, nem sáncol körül a születés: maga speciális hivatásában a becsületes és odaadó munka a közért fog felemelni, összefűzni, ellenségből barátot, idegenből testvért teremteni. Kis gyermek gyenge kezecskéjével széttephető szálakból fonják a világot felforgató orkánoknak ellenálló vitorlakötelet s parányi szírok titkos munkája dönti össze felséges paloták me-nyezetét. *A nyugat haladásának megismerésével, tőle tanulással oszlassuk a homályt, melyet öntelt büszkeségünk határainkra terjesztett; a megindult vállalkozási kedv;*

miniszter meghatalmazott képviselője által aláírt s a közgyűlés színe előtt teljes szövegében felolvasott átadási szerződést jóváhagyta és annak ezen véghatározatnak törvényszerű kihirdetése után, az 1886. évi XXI. törvénycik 5 §-a értelmében jóváhagyás végett a belügyi m. kir. miniszterhez való felterjesztését elrendelte.

— **Iskolalátogatás.** Győri Vilmos, miniszteri iskolalátogató, e hó 11. és 12-én, tette hivatalos vizsgálat tárgyává az ipolysági állami polgári leányiskolát, amelynek úgy az elhelyezését mint a tanulmányi előmenetelét és felszerelését a legpróbb részletekre is kiterjedő figyelemmel bírálta el. Az előadásokat az összes osztályokban meghallgatta, valamint átnézte az összes írásbeli dolgozatokat, rajzokat és kézimunkákat is. A látogatás eredményét a tanítótestület gyűlésén ismertetve, mely alkalommal a legnagyobb elismerésnek adott kifejezést az igazgató és a tanítótestület működése iránt.

— **A vmikolai kir. járásbíró.** A belügyi magy. kir. miniszter a törvényhatósági bizottságnak a vármegye tulajdonát képező vámosmikolai járásbírói épületnek és fogházának a kincstár tulajdonába való tehermentes és korlátlan ingyenes átengedése tárgyában hozott véghatározatát jóváhagyta. A törvényhatósági bizottság e hó 17-én tartott rendkívüli közgyűlésében ezen ingatlan átengedése tárgyában kötött és a vármegye közönsége képviselőjében a vármegye alispánja és a m. kir. kincstár képviselőjében az ipolysági kir. törvényszék elnöke mint az igazságügyi m. kir. miniszter meghatalmazott képviselője által aláírt s a közgyűlés színe előtt teljes szövegében felolvasott átadási okiratot jóváhagyta és ezen véghatározatnak törvényszerű kihirdetése után az 1886. évi XXI. t. cik 5 §-a értelmében jóváhagyás végett a belügyi m. kir. miniszterhez való felterjesztését elrendelte.

— **Eljegyzések.** Buday László kántortanító eljegyezte Králik Ilonkát, Králik Andor körjegyző és neje Gaál Iona leányát Kemencén.

— **Gansel Márton** balassagyarmati kereskedő eljegyezte Fischer Sarikát Lukanényében.

munkában soha meg nem nyugvás; kicsinyes szempontok félretétele; a szélsőségek józanul, de szabadlevű szemmel való kerülése; csapások sulya alatt is rendületlen férfi szív; a haladás mint közél s a munka, becsületes munka, a kitartó munka mindenkiért legyen a jövő jelszava. Mert ne feledjük, hogy a magyar nemzet tettekkel tényező csak akkor lesz, ha a maga egységes erejét szorgalmas munkájában fogja észrevenni a világ. Mondjunk le 1000 éves történetünk szent hagyományairól, vessük el történeti diadonjainkat, dobjuk félre az emberiség szolgálatában szerzett érdemeinket, egyszerűen mindenkorra adjuk fel a reményt jövőnknek illetőleg; készítsük el a sirt, melybe temetni fog a világ érvényesülni akaró forogtaga; nincs nemzeti ideal, nincs nemzeti becsület; hazug a hazafiság, hazug az önzetlenség, ha kéz kézbe téve együttes erővel munkára nem áll! Ne feledjük, hogy nemzeti politika megvalósítására csak erős erkölcsi és anyagi tőkével bíró állam jogosult. Amíg anyagi, gazdasági tekintélyünk; erkölcsi kiválóságunk; kifejlett szellemi műveltségünk; józan ítélőképességünk egysebbe nem vonja a haza minden lakóját s tisztelget nem támaszt a magyar faj iránt; amíg az ilyformán megszerzett hatalmi állás nem tesz bennünket, törekvéseinkben egyekké vezetőinkkel, s amíg kalaplevévre nem kényszeríti eddig ellenséges szomszédainkat: addig hiábavaló minden küzdelmünk, elhangzó szó lesz a harcunk, magunk emésztése az elkeseredésünk. Szeretet, egyetértés, munka, becsület, világlátó szellem fognak építeni szépet, adnak erőt s tesznek mindnyájunkat bölcsékké!

— **Királyi kitüntetés.** A magyar kereskedő világ egyik kiváló tagját Mauthner Ödön magnagykereskedőt és törvényes utódait Öfelsége a magyar királyi földművelési miniszter előterjesztésére díjmentesen a magyar nemességgel Jánoshegyi előnévvel tüntette ki. Ezen kitüntetés általános rokonérzésre találkozik, mert Mauthner Ödönnek a hazai magtermelés, magkereskedelem és kertészet terén elért sikereit jutalmazza. Megbízható ságáról ismert cégének, amely az idén ünnepli 40 éves évfordulóját, sikerült a külföldön is kivételes eredményeket elérni. Nagy segítsége van az öreg de még mindig fiatal Mauthner-nek két fiában Mauthner Alfréd és Mauthner Pál-ban, akik szintén páratlan szorgalommal és nagy szaktudással vizik tovább előre e világhírű céget előnyére és dicsőre a magyar kereskedelemnek.

— **Halálozások.** Ifj. Tergina Béla, Tergina Béla ipolybéli földbirtokos gymnazista fia e hó 15-én 14 éves korában meghalt. E hó 17-én temették el nagy részvét mellett.

— **Rain György** ipolysági fodrászmester felesége szűtett Breznay Mariska e hó 16-án 21 éves korában meghalt. Özegye és 3 gyermeke gyászolja.

— **özv. Balla Simonné** e hó 18-án 74 éves korában Ipolyságon elhunyt, benne leánya György Endéné ipolyhidvégi földművelő édes anyját gyászolja.

— **Felfüggesztett előjárók.** Ipolyság nagyközség képviselőtestülete e hó 19-én délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésen Fodor Vilmos dr. elnökölt, aki bejelentette a képviselőtestületnek, hogy Droszt Artur városi főjegyzőt, Pál István bírót és Hopfinger János esküdtet sulyos szabálytalanságok miatt állásukról felfüggesztette, és a főjegyzői állásra Pap István drégelypalánki körjegyzőt saját hatáskörében helyettesítette. Wilhelm Károly dr. képviselőtestületi tag kérdésére a főszolgabíró kijelentette, hogy a szabálytalanságok mibenállásáról tájékoztatást ez uttal nem adhat, mert azok miatt vizsgálatot indított. A képviselőtestület a bírói állásra Marczey Miksa esküdtet, az esküdti állásra pedig Baráti Ferenc képviselőtestületi tagot helyettesítette. A felfüggesztések szenzációja a városban élénk diskusszió tárgyává.

— **Kabaréest Drégelypalánkon.** Drégelypalánkon e hó 12-én folyt le az izr. ifjuság kabaréja, a Fischer féle vendéglőben, melyet a közönség zsufozásig töltött meg. Elsőnek Patriász Olga mondta el monológját közvetlen bájjal, mellyel nagy tapsot és tetszést aratott. Utána Sass Ernő ült a felolvasó asztalhoz. Előadása után a közönség őt is lelkesen megtapsolta. Harmadiknak Adler Jenő lépett fel s néhány kitünően elénekelt nótája után, Ács Olgust konferálta a lámpák elé, akinek mindvégig kacagató előadását, élénk tapssal jutalmazták. Majd Adler Margitka kitünő szerepét valóságos virtuozitással adta elő, s előadását ugyancsak sürű tapssal kísérték. Ez után ismét Adler Jenő jött ki egy élő kacával felszerelve, amelyről kacagató kuplét énekelt, majd a szünni nem akaró taps után még néhány számot adott elő. A műsor végeztével vig táncra perdült ifjú és öreg, mely reggelig tartott. Ekkor adták elő még szerepeiket, a későn érkezett négyéves táncművész és Adler Sándor, aki Sass Ernőnek ez alkalomra irt versét szavalta el, nagy tetszéssel. A jelenolt hőlgyek névsora: Adler Jakabné és Nelly, Adler Fülöpné Olgus és Margitka, Berger Józsefné és Janka, Kohn Dezsőné, Karolin és Rizus, Kálmán Ábrahámné és Szerénke, Müller Sándorné és Olgus, Frischer Janka, Adler Lipótné, Adler Gizike és Ila, Biber Lajosné, Berger Lászlóné Etelka és Juci, Bornstein Szidike és Paula, Patriász Sándorné és Olgus, Eckstein Blanka stb. stb. Felülfizettek: Adler Gizike, Patriász Sándor 5 5 kor. Biber Lajos 4 kor. Adler Lipót Adler Adolf, Eckstein Jenő és Blanka, Kohn Dezső 3-3 kor. Bornstein Samu 2 kor. Novák József

Pfeiffer Sándor, és Widder Emil 1-1 kor. A felülfizetett összeget jótékony célra juttatta a rendezőség, amely a felülfizetőknek ezuton is köszönetet mond.

— **Az Állatvédőegylet közgyűlése.** A Hontvármegyei Állat- és madárvédő Egyesület e hó 21-én d. e. 12 órakor a vármegyei ház kistermében Draskóczy Jenő elnöklése mellett rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysora: 1. Választmányi jelentés. 2. Az egyesület 1913. évi számadásának felülvizsgálása és a felmentvény megadása. 3. Esetleges indítványok.

— **Butorcsarnok-szövetkezet.** Budapest. VIII. Üllői-ut 18 és VIII. Józsefkörut 28 Magyar iparművészek eredeti tervei alapján készült, modern butorok és teljes lakberendezések. Az ország legrégibb és legnagyobb lakásberendező szövetkezte, fennál a budapesti asztalos ipartestület védnöksége alatt két évtizede. Állandó kiállítása 120 mintaszobával a főváros elsőrangú látványossága. Csarnokai nyitva reggel 8 órától esti 8 óráig.

— **Tisza a F. M. K. E. emlékiratáról.** A F. M. K. E. elnöksége, az egyesület közgyűlésének határozatából, a felvidéki házi ipar felkarolása, valamint a Felvidék alkalmas pontjain gazdasági és ipari szakiskolák létesítése iránt, megokolt fölterjesztést intézett a kormányhoz, melynek ismertetését épp lapunk mai számában fejezzük be. Tisza István gróf miniszterelnök a fölterjesztésre most a következő leiratban válaszolt a F. M. K. E. elnökségének:

Öszinte köszönettel és érdeklődéssel vettem az egyesületnek folyó évi január hó 31-én kelt becses emlékiratát.

Biztosíthatom az Egyesületet, hogy a m. kir. kormány a maga részéről is teljes mértékben át van hatva azon tudattól, hogy a Felvidéken létesítendő ipari és kereskedelmi, nemkülönben gazdasági- és ipariskolai nevelési intézménynek a leghatásosabb eszközei annak a célnak elérésére, hogy Felsőmagyarország tót népének megadatván a mód, hogy gazdasági és kulturális érvényesülésének feltételeit az ország határain belül lelje meg: mentesítessék a tót nemzetiségi mozgalmat előidéző, a nemzetiségi velleitásokat állandóan szító nagyszláv befolyás alól.

A kormány a kérdésekre a legnagyobb súlyt helyezi s a rendelkezésre álló pénzügyi eszközök határain belül minden lehető meg fog tenni azok kielégítő megoldása érdekében.

Ezen munkánkban bizalommal számíthatunk az Egyesület szives támogatására.

Budapest, 1914. évi március hó 5-én.

Hazaifui üdvözléssel

Tisza István gróf sk.

A miniszterelnök a F. M. K. E. fölterjesztését már át is tette az érdekelt kereskedelmi és földművelésügyi miniszterekhez.

— **Táncmulatság Hontszobon.** A hontszobi izr. ifjuság e hó 12-én a Farkas kávéház termeiben ugy erkölcsileg mint anyagilag fényesen sikerült táncmulatságot rendezett. A 158 korona 16 fillér tiszta jövedelemmel a szobi izr. „szent egyet” templomépítési alapja gyarapodik. — Jelen voltak. Asszonyok: Deutsch Salamonné, Exner Józsefné, Falk Vilmosné, Fuchs Rudolfné, Goldberger Gyuláné, Grünbaum Arnoldné, Gudera Vencelné, Heitler Ignácné, Klein Frigyesné, Lengyel Rudolfné,

Markusz Rezsőné, Mellinger Miksáné, Morgenstern Ignácné, Oblath Gyuláné, Pásztor Viktorné, Poliakovics Jánosné, Plath Gyuláné, Raab Ármanné, Raab Lajosné, Révész Károlyné, Schöfer Márkné, Singer Józsefné, Spitzer Gyuláné, Steiner Dávidné, Surányi Ernőné, Szécsényi Morné, Weiner Simonné, Zinner Adolfné, Zinner Antalné, Zinner Manóné. Leányok: Fischer Aranka, Gescheidt Aranka, Gescheidt Kató, Lestyanszky Milus, Hirschler Herminka, Oblath Elluska, Morgenstern Linus, Rothschild Etus, Schwarcz Ilonka Huta, Schwarcz Jolánka Huta, Steiner Irma, Susiczky Aranka, Schöfer Sarolta, Voik Gizella, Weiner Aranka. Felülfizettek: Kohn Jenő 16 kor., Schwarcz Aladár 7 kor., Fuchs Manó, Zinner Adolf, Zinner Antal, Poliakovics János, Oblath Gyula, Raab család 6-6 kor., Weiner Simon 4 k., Perlusz Mihály, Szécsényi Vilmos, Lukács Gyula, Reiner József, Olajpar r. t., Berényi János, Pozsonyi Zoltán, Balás József, Grünbaum Arnold 3-3 kor. Fuchs Sándor, Surányi Ernő, Révész Károly. Exner József, Guderá Vencel, N. N. 2-2 korona, Markusz Rezső, Paszkusz Jakab, Deutsch Salamon, Mellinger Miksa, Deutsch Sámuel, Wellisz József, Spitzer Gyula, Fuchs Rudolf, Braun N., Ivanits József, Pozsonyi Károly, Singer József, Klein Frigyes 1-1 korona; kiknek ezton mond hálás köszönetet a rendezőség.

— **A telekkönyvi betétszerkesztés.** A vármegye községei egy részének telekkönyvei még az 1855. évi eredeti helyszínelési felvételén, másik részének telekkönyvei pedig az 1872. 1873. évi tagosításon alapulnak és az akkor felfektetett telekkönyvek vezetettek még mindig az összes telekkönyvi hatóságok által. A lakosság is a szerzett tulajdonjogot nem mindenkor szokta telekkönyvileg is érvényesíteni továbbá az elhalt tulajdonosok ingatlan vagyona, csak az 1894. évi XVI. örökösödési törvénynek életbe léptetése óta lesz rendszerint — sokszor hivatalból az örökösökre átvéve Igy 1856. óta számtalan oly telekkönyv van, melynek telekkönyvi tulajdonosai már régen elhaltak vagy kivándoroltak mely hiányos telekkönyvi állapotok nemcsak a tulajdonjogot teszik vitássá a telekkönyvi és tényleges birtokos között, hanem a hitel szempontjából is felette hátrányos. Az ipolysági, korponai, selmecbányai és vámosmikolai telekkönyvi hatóságok is felette szükségesnek és sürgősnek tartják ezen régi rendezetlen és ma már tarthatatlan állapotnak további fentartását annál is inkább, mert a vármegye területén az 1909. évi V. törv. cikk értelmében megindított kataszteri kiigazítási munkálatok is teljes befejezést nyertek. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága áthatva a kérdésnek különösen közgazdasági szempontból is fontos természetét az 1886. évi XXIX. t. c. rendelkezéséhez képest e hó 17-én tartott rendkívüli közgyűléséből felirt az igazságügyminiszterhez, hogy az 1886. évi XXIX. törv. cikk és annak végrehajtása tárgyában kiadott utasítás értelmében a betétszerkesztési munkálatokat a vármegye területére a pénzügyminiszterrel egyetértőleg lehetőleg sürgősen rendelje el.

— **Március 15. Vmikolán.** Vmikoláról jelentik lapunknak: A „Vámosmikolai Polgári Kör“ a saját helyiségében ünnepelte meg március idusát, mely ünnepen nemcsak a kör tagjai vettek részt, hanem igen szép számmal jelentek meg vendégek is. Ünnepi beszédet tartott Veszelák János dr. mint a kör elnöke, szavakat tartottak: Bábosik István és Vékony János, alkalmi beszédet tartottak Szakcsik István és Szabó Vince. Külön megemlékezésre méltó még az a tartalmas alkalmi beszéd, mit Veszelák Ferenc nyugalmazott tanító mondott

— **Az orvosvilág egyhangú véleménye,** hogy manapság a gyermektáplálás csak úgy lesz tökéletesen végrehajtható, ha az elválasztás pillanatától kezdve a gyermekek fosphatint falierez-el lesznek táplálva. — E kiváló

tápszer értéke megbecsülhetetlen, a gyermekeket a fogzás nehéz időszakán zavartalanul segíti keresztül és a fejlődés biztosításánál elsőrangú szerepet játszik. Nemcsak csecsemők, de serdülő gyermekek is szedik, mert a leghatásosabb tápláló anyagokat tartalmazza.

— **Az Ipartestület közgyűlése.** Az „Ipolysági ált. Ipartestület“ e hó 22-én délután 3 órákor a városháza kistermében tartja évi rendes közgyűlését. Határozat képtelenség esetén a közgyűlés e hó 29-én lesz megtartva. Egyben akkor az ipartestület területén lakó segédek is közgyűlést tartanak a békéltetőbizottság megalakítása végett. Választandó 12 rendes és 6 pótbékéltető bizottsági tag. A közgyűlés tárgysora: 1. Elnöki megnyitó 2. Jelentés az egyesület működéséről 3. A számadások felülvizsgálása 4. A költségvetés megállapítása. 5. A tisztikar választása. 6. Indítványok.

— **Hirtelen halál.** Szombaty János teszéri asztalos e hó 17-én Ipolyságon a Malomutca és Főut sarkán rosszul lett s egy Krausz Miklós nevű iskolás fiutól vizet kért. Mire a fiu a vízzel megjött Szombaty János hanyat vágódott a kövezeten és hirtelen meghalt. Az oda hívott Rózsa Zsigmond dr. csak már a szívzélhűtés folytán beállott halált konstata

— **Sok családnak állandó gondot okoz** a gyermekek egészséges és tápláló ételének megválasztása. Könnyű kérdés ez oly gazdaasszonyoknál, kik ily esetekben Dr. Oetker A. receptjeit használják fel, melyeket ezen lap olvasói egy levelezőlap útján beszerezhetnek ha Dr. Oetker A. céghez Baden Wien mellett, fordulnak, ingyen és bérmentve kaphatnak egy sorozat jó receptet könnyen emészthető, kitűnő tésztákról és süteményekről. Ezen füzetecskét mindenütt örömmel fogadják, ne késünk tehát azt meghozatni.

— **Baleset.** Hontfüzesgyarmaton márc. 15-én ünnep volt. Az ünnep fényét emelendő Bakai András 18 éves legény mozsárból lövöldözött. Az egyik mozsár nem akart elsülni, mire Bakai az el nem sülés okát megtudandó kezébe vette a mozsarat, amely ekkor a kezében elsült, és két ujját elvitte. Az ipolysági kórházba szállították.

MAUTHNER ÖDÖN
CS. ÉS KIR. UDVARI
MAGKERESKEDÉS
BUDAPEST.

MINTHOGY MAUTHNER NEVE ALATT MÁSFÉLE MARGOT ÁRUSÍTOTT, ELITÉLEM 14 NAPI ELZÁRÁSRA.

— **Nedves láb az esős időszak kellemetlen velejárója,** nehéz még felnőttek is védekezni ellene, a gyermekek pedig előszeretettel keresik az utcán a pocsolókat, hórákást, hogy azon átgázoljanak, és így gyakran átázott cipővel harisnyával jönnek haza. Ha hideg napokon óraszámra nedves lábbal járunk, a légszövek hurutját egy-kettőre megszerezük, innen pedig csak egy lépés a komoly tüdőbetegség felé. Minden gondos anya, hogy a fenyegető veszélyt elhárítsa, Sirolin Rochet tart a háznál. A legkisebb köhögéskor néhány kávéskanálnyi Sirolin

Roche azonnal biztos hatása. A szer minden gyógytárban kapható, az elővigyázat szászorosan megéri azt a sok gondot, aggodalmat és a gyermeket megóvjuk a bajtól.

IRODALOM ÉS ZENE

(*) **A Vasárnapi Ujság** március 15-iki száma pompás és rendkívül érdekes képeket közöl Gül Baba sírjáról, mely most újra aktuálissá vált, Szigeti Ede ünnepéről, régi hid-tervekről, gróf Vay Péter harmadik világháborús utazásáról, a hegedű történetéről és készítéséről, Wied herceg utjáról Albániába, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szini Gyula új regénye, Zsigmond novellája, Jászay-Horváth Elemér verse, Zoltán Vilmos versfordítása Rabindranath Tagoreból, Lagerlöf Zelma regénye, stb. Egyéb közlemények: egy régi német utazó magyarországi följegyzései dr. Holub Józseftől, az aviatika újdonságaiból s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt korona, a világkrónikával együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca. 4. sz.). Ugyanígy megrendelhető a Néplap, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

(*) **Az Ifjuság ünnepe** március 15-ike s szépen, lelkesen ünnepli meg Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás március, 15-iki számában Endrődi Sándor cikkével és Mikszáth Kálmán egy hátrahagyott elbeszéléssel, mely Branyiszko bevételéről szól. Ezenkívül Sebők Zsigmond folytatja Az arany cipő, Benedek Elek Oh, szép ifjuságom című regényét Szemere György elbeszélést ír, Benedek Elek kedves verseket a tavaszról, Manno Miltiadesz kedves képet rajzolt, Elek nagyapó szép kis mesét mond el, Bihari Ferenc hírneves szakember elbeszéli, hogy tanítottalabdarugásra a brassói tűzérkatonákat, Zsiga bácsi kedves mókát mond el. A Kis Krónika rovat apróságai, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

(*) **Az Érdekes Ujság.** Az Érdekes Ujság legújabb száma újra az aktualitások jegyében született. Mélynyomásu borítékján a most megnyíló Munkácsy-kiállításról mutatja be a nagy mesternek egy kevésbé ismert gyönyörű tanulmányát. A lap tartalma ezúttal is friss, eleven szórakoztató. Kepei között ott találjuk Ujházi Edét és feleségét, Német Istvánt az új dunántúli püspököt, egy sereg kép a Szigligeti-ünnepéről emlékezik meg, egy esomó pillanatnyi felvételen a dunaparti ebredező korzókról számol be és a heti érdekesebb sportesemények is felvonulnak képekben. Első illusztrált cikke a bolyai nevezetes várkastélyt ismerteti, egy másik cikk pedig a rehabilitált Dósa György emlékeit mutatja be képekben. Aztán Az Asszonyok Érdekes Ujságja és a Gyermekek Érdekes Ujságja zárják le a népszerű ujság legutóbbi számát.

(*) **Pöttömnyi főhercegek** címen az uralkodóház legfiatalabb tagjainak sorozatos arcképét közli a harmincötödik életévét járó Ország-Világ e heti száma. A Munkácsy-szobor pályázatán legjobbnak talált műveket négy kép hozza elénk. Egyéb érdekes és jobbára aktuális képek: A Honvéd-Ménház legöregebb lakói, Durazzo városa, Vilmos király utja Albánia felé, Ehrlich professzor, Az új albán címer, Afrika-járó asszony, A hiposzokóp, Tavasz, Holdas éjjel, Zuzmarás fenyők, A silbak stb. — Kétoldalas zenemelléklet is van e szám-

ban: Jacobi Szibill című darabjának egy népszerű dala, Egy sereg arckép egészíti még ki az e heti Ország-Világ illusztratív tartalmát. A lap irodalmi részében regényeket, novellákat, kritikai cikkeket és verseket irtak a szerkesztőkön Váradi Antal és Falk Zsigmond dr.-on kívül: Bende János, Feleki Sándor, Fligil József, Kubinyi Imre, Moly Tamás, Pogány Béla. Ritűnően szerkesztett rovatok ezenfelül: Színház, Művészet, Irodalom, Hírek, Zene, Sport stb. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest V. ker., Hold-utca 7), ahová az előfizetési pénz is beküldhető. A lap ára félévre 8 kor, Minden új előzető is díjtalanul és portómentesen megkapja az Ország-Világ Almanach-ot, ezt a pompás kétkötetes díszművet, mely száz író és művész munkáját foglalja magában.

(*) **Az újjáalakult Magyarország,** a mely a függetlenségi politika legrégebb, leghatalmasabb orgánuma és megközelíthetetlen harcosa élén gróf Károly Mihálylyal és politikai munkatársai közt a függetlenségi párt többi vezéralakjai, az újesztendő megindulása óta fokozódott erővel és áldozatokkal törokszik arra, hogy minden tekintetben tökéletes újságot adjon a magyar közönség kezébe. A Magyarországnak az a törekvése, hogy ne csak a napi események élénk és hü krónikása, hanem a magyar urí családoknak minden más tekintetben is kedves és szívesen látott lapja legyen s a család minden tagja megtalálhassa benne kedvére való olvasmányt. E végből a lap közhivatását szolgáló politikai rész mellett s az aktuális tudósításokon és cikkeken kívül az olvasók szórakoztatásáról és mulattatásáról is gondoskodik könnyed eszevegekkel, tréfás és szatirikus versekkel, karcolatokkal és rajzokkal, mely célra munkatársai körébe vont kiváló művészeket. Új rovatokkal is bővült a Magyarország. A családi és egyéni higiénia kérdéseit felőlelő Egészség rovat-hoz járul a Szépségápolás című új fejezet is, amelyet főleg a hölgyközönség fogadott szívesen, amelynek számára kedves és speciálisan asszonyoknak való olvasmányokat is bőven nyújt a Magyarország vasárnapi melléklete. Ugyanezen a helyen hétről-hétre híven beköszönt a családi otthonba a Magyarország gyermeklap-melléklete, a Hetedhét Ország, amely viszont a gyermekek mulattatásáról gondoskodik minden izükben magyar mesékkel, játékokkal és más kedves dolgokkal. A lap rendezésvatái is élénk és gazdag tartalommal elégitik ki az olvasók érdeklődését. A Magyarország-ot lelkes és kitűnő újságíró-gárda írja, tárcáit és más szépirodalmi közleményeit pedig legkiválóbb belletristáinktól való. A Magyarország előfizetési ára negyedévre hét korona; szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten, Teréz-körut 22 szám alatt van. 1-3

**Hirdetéseket és reklámokat
jutányosan közöl a kiadóhiva-
tal.**

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok

kaucsuk sarkok
királya

gumivál ólcsó, meri kaucsukból készült.

Császárfürdő Budapesten. Nyá és téli gyógyheir a magyar Irgalmas rend tulajdona. Első-rangu kénes hévvizű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használtatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. **Uzodák** hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők ivó- és belélegzési-kura. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság

Elismert legjobb motorok!

Meszerelő jóállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Eredeti KÖRTING
DIESELMOTOROK álló- és fekvő-rendszer
Szivógáz és benzinmotorok.
Benzin és nyersolajos cséplő-garnitúrák, magánjáróval is.
Meglepő újdonság! Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok
gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

Gellért Ignác és Tsa
mérnöki iroda
Budapest, V., Konáry-utca 4.
Saját érdekében kérjen ajánlatot!

Biró Lajos munkái:

Gloria és más novellák ... 1-90 K.
A háboru (drámavázlat) ... -60 "
A sajtó ... -40 "
Szolgák országa (regény) ... -60 "
A császár és más férfiak ... -40 "
Kis drámák ... -40 "
Sárga liliom ... 3- "
A jövő országútján ... -20 "
Elbeszélések ... -30 "

Molnár Ferenc munkái:

A lilium ... 2 50 K.
A farkas ... 3- "
Az ördög ... 2 50 "
Pesti erkölcsök ... -60 "
Gyerekek ... -30 "
A doktor ur ... -60 "
A ferenvárosi angyal (Heltai-Molnár) ... -30 "

Kapható: A „HONTI LAPOK” kiadóhivatalában
Neumannál, Ipolyságon.

Sirolin "Roche"

biztos hatású tartós köhögésnél,
a légutak hurutainál, hörghurut és asthmánál.
Influenza és tüdőgyulladások után a jóízű
Sirolin "Roche"-al való hosszabb kura megvéd az összes
ártalmas következményektől. **SIROLIN "Roche" oldólag és**
fertőtlenítőleg hat; elősegíti az etvágyat és emésztést.
Szíveskejjék a gyógytörakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

Ipolysági piaci árak

Március 17.

	K. f-161	K f-13
Buza	23 60	—
Rozs	18	—
Arpa	14	—
Zab	14	—
Tengeri	15 20	—
Burgonya métermáza	4	—
Lud (kilonként)	1 80	—
Tyuk (páronként)	4	5
Csibe (páronként)	—	—
Tojás 1 drb.	05	—
Marhahus 1 klgr.	1 52	—
Borju hus 1 klgr.	1 92	—
Sertés hus 1 klgr.	1 60	—
Juh hus 1 klgr.	—	—

Nőknek

a legszegényebb konyhában, mint a legfényesebb palotában egyaránt vigyázniok kell az egészségükre, mert a feleség, az anya

nélkülözhetetlen

a család egyensúlyának fentartására. A nők altesti tisztasága szoros összefüggésben van egészségükkel és feltétlenül fontos, hogy

mindennapi

toiletjük kiegészítő részét képezze a lysoform alkalmazása. A könnyesebb testrészek mosásához és öblítéséhez — szóval az intim

toiletthez

használnak a nők langyos vizet, melyhez kevés lysoformot öntsenek. Így tisztító és fehéritő szert használnak egyszerűen. A

Lysoform

megőv számtalan fertőző vagy ragályos betegségtől, megszünteti az izzadságot és a néha fellépő kellemetlen illatot! Tegyen a lysoformmal kísérletet. Eredeti üveg 80 fillér minden gyógyszer-tárban vagy drogériában. Esetleg oly helyen, hol ily üzletek nincsenek, oda közvetlen is küldünk lysoformot a pénz előleges beküldése esetén.

250 grammos üveg 1.60 K

500 " " 2.80 "

1000 " " 4.60 "

Kérje tőlünk az

Egészség és Fertőtlenítés című érdekes könyvet, melyet ingyen és bérmentve küldünk.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

Szuperfosfát, Thomassalak, chilisalétrom száritott marhatrágya, kálisó és egyéb műtrágyákat jutányosan ajánl és állandóan raktáron tart **Berczeller Jenő, Ipolyság.**

Gyermekeimnek nem adok élesztővel készített tésztaikat, férjem, ki gyermekorvos, határozottan ellensége az ilyeneknek. Minthogy azonban a kicsinyeknek a tészta kell, lepényt, tortákat s felfujtat Dr. Oetker-féle sütőporral készíték nekik Vacsorára gyermekeim tejből és tojásból pudingot kapnak. mita kiftinő Dr. Oetker-féle pudingporokkal készílek el. vagy pedig crémet Dr. Oetker-féle tiberna-cremporral Változatosság kedvéért kicsinyeimnek időközönként Dr. Oetker-féle vörös darát adok mi egy kiftinően frissítő utóétel. Mindezen ételek izletesek, táplálók és last not least voltak dacára olesók.

ORVOSOK

a legjobb köhögés elleni szernek jelezik a

KAISER-féle mell karamellát
a három fenyővel.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, számarhurut, katarus, nyakfájás ellen, továbbá meghűléselleni megóvásra.

6100 bizonyítvány orvosoktól és magányosoktól bizonyítéka a biztos hatásnak.

Étvágygerjesztő, jóízű bonbonok. Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fillér. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Ahol ez nincs ott forduljanak direkt

Fr. Kaiser, Bregenz (Vorarlberg)

Eladó fák és csemeték:

Vékony héjú nemes diófa 2—3 méter magas darabja 1 korona.
Kanadai nyár (topolyfa) 2¹/₂—3¹/₂ m. magas darabja 80 fillér,
2 éves akác csemete 1000 darab 10 korona
Amerikai szil átiskolázott 1000 darab 20 korona.
Tölgy 1 éves csemete 1000 darab 10 korona.

Csomagolás önköltségen számítva és az árak a Zselizi vasutalomásra szállítva értendők.

Gróf Breunner örökösének Erdőhivatala
1—2 **Zseliz.**

A vámosmikolai kir. jbiróság mint telek-könyvi hatóság.

729 1914 tkv. szám.

Arverési hirdetmény és árverési feltételek kivonata.

Hork Mihály felperesnek — kkoru Hork Erzsébet elleni vagyonszétválás meg-szüntetése és jár. iránt indított végrehaj-tási ügyében a kir. hatóság Emmer Jó-zsefné sz. Margai Lujza nagymarosi lakós utóajánlata következtében az 1908. XII. t. c. §-a értelmében újabb árverést rendel el.

A vámosmikolai kir. jbiróság területén levő Nagymaros községben fekvő s az ugyan-ottani 1731 szjkyben f. 156. hrsz. 105 népsorsz. ház, udvar ingatlan 1041 kor. 40 fill. kikiáltási árban.

A tkvi. hatóság az árverésnek Nagyma-ros község-házánál megtartására 1914 évi április hó 23-án d. e. 10 ó. tűzi ki és ár-verési feltételeket a következő kép álla-pítja meg.

1. Az árverés alá eső ingatlant a kiki-áltási áránál alacsonyabb áron eladni nem lehet.

2. Az utóajánlat akkor is kötelező ha az ajánlatevő az árverésnél meg nem je-lent.

3. Ha az árverésen az utóajánlatnál na-gyobb ígéretet nem tesznek az ingatlant az ajánlatevő által megvettnék kell kijel-enteni.

4. Az újabb árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

Vámosmikola, 1914. évi február hó 17-én.

Dr. Kapp sk. kir. aljárásbíró,

A kiadmány hitelül:

Katona

kir. tkvvezető.

Ifjabb WALLA JÓZSEF

mozaik-, cementáru- és műkőgyára, építési anyagok raktára
Padló, falburkolás és betonépítkezési vállalat
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 15.

Telefon szám :
József 46—86.

Márványmozaik-lapok, mintázott cementlapok, kar-mantus betonesővek, különféle műkőmunkák, esa-tornázások, falburkolások, mettlachi lapok, keramit-és klinkner-lapok, fajence-lapok

Tegyen Ön egy kísérletet!

„CARNEVAL“

— (törvényileg védve) —

A LÉLEZŐ LEGJOBB

HYGIENIKUS GUMI KÜLÖNLEGESSÉG

Jótállás minden darabért

Áratucatonkint eredeti csomagolásban 6 K

Kapható a központban.

BÜCHLER GYULÁNA

WIEN, VII., KAISERSTRASSE 109

Képes magyar árjegyzék ingyen (zárt

borítékban 20 fillér helyeg eiforában).

Viszontelárusítóknak mag a s jutalék.

13-15

Tótul tudó fiatal

ügyvédi irnokot

keresek azonnali belépésre.

Lehet kezdő is.

Dr. Okolicsányi Tibor

ügyvéd

Ipolyhágyon.

2-2

KÖHÖGÉS

ekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-cukorkánál.

Millió ember szereti a világhírű RÉTHY-

cukorkát, mert rendkívül kellemes ízű, a

gyomorot, étvágyat nem rontja. Meghűlés, hurut,

köhögés ellen bizosan és gyorsan használ.

Vásárlásnál vigyázzunk és határo-

zottan RÉTHY-félet kerjünk, mivel

sok használaton utazata van. Az eredetinek

minden egyes dobozán rajta van a „RÉTHY“ név

1 doboz ára 60 fillér, kapható mindenütt.

RÉTHY BÉLA gyógyszerész BÉKÉSCSABA

GRAND
HOTEL

ESPLANADE

NAGY
SZALLODA

BUDAPEST,
III. ZSIGMOND-U. 38-40
Telefon 130-225,
6 percnyre a nyugati és déli
vasút pályaudvaroktól.

a Szent-Lukacs- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben

parafénnel berendezett 250 szobával.

Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz,

vilanyvi ágitás. Liftok, külön olvasó-, író-szobák stb.

Penzió rendszer is. Kereskedelmi utazók és ürdözök-
nek igen alkalmas. A vonatokhoz saját au ójáratok,

Rózsadomb parkos (tövében). — A modern technika leg-
újabb vívmányának alkalmazásával teljesen újonan épült.

hat emeletes szálloda

Elsőrangú étterem és kávéház.

— polgári árak, — Uri és női fodrász a házban —

Szíves part-
fogást kér

PALLAI MIKSA, igazgató
tulajdonos,

A VILÁGHÍRŰ
ES LEGÚJABB RENDSZERŰ **BOLINDER** HYDROLAJ-
MOTOROK
és azok alkatrészei kizárólag

ÁNYOS IMRE cégénél
kaphatók

BUDAPEST, VI. PODMANICZKY-UTCZA 17.
Telefon 12-76.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Jutányos árak!
Feltétlen jótállás! Kedvező fizetési feltételek!
Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Allein echter Balsam
aus der Schützengal Apotheke des
A. Thierry in Pregrada
Bei Rohitsch-Sauerbrunn

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknek, enyhíti
a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést, Torok-
gyulladás, rekedtséget és gégebetegségeket megszüntet, valamint lázt, kü-
lönösen jó hatású gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér
és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti
az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbűznel val-
amint az összes száj- és fogbetegségek, büffögés ellen, megszünteti a
száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pántlikagilisztánál. Meggyó-
gyít minden sebet, sebhelyt, orbánczot, láztól eredő hólyagot, kelést
szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést
Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza
kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Orangyal-gyógytárának
Pregrada, Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla 1 nagy specialívég 5-60 korona.

∴ Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény! ∴

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyak-
rabban feleslegessé tesz. Használatos gyerekágyas nőknél fájó emlők, tej-
megindítás, rekedés, emlőkeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek,
dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütés szurás, lövés, vágás vagy zu-
zódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltá-
volítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinövések, kárbanku-
lus, képződmények, valamint rák ellen, féreg, rothadás, körömgyűlés, hó-
lyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló föltekvésnél, vérkeie-
seknél, fülfolyásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknek stb. kitűnő hatású.

2 légegyára K 360 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszer-
tárában. Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utócai, Radanovits Testy,
drogueriékban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. gyógyszerész tárából, Pregrada, Rohitsch mellett.

Őszibaraczkfát,

mindenfélé
gyümölcsfa

vadonczot,

akáczcsemetét,

2 éves
gyökerező szőlővesszőt

igen olcsón ad Unghváry László

faiskolája Czegléd. Tessék árjegyzéket kérni.